

**SYSTEM OCENIANIA DLA KLASY III LICEUM I IV TECHNIKUM
WG PODRĘCZNIKA „W BOGACTWIE MIŁOŚCI” NR AZ-43-03/12-KI-1/14**

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Na progu małżeństwa i rodziny	• rozumie, że człowiek pochodzi od Boga i jest powołany do życia wiecznego • rozumie, że człowiek zraniony przez grzech „jest słaby” • definiuje pojęcia: osoba, personalizm, godność osoby ludzkiej • wymienia czynniki decydujące o wielkości człowieka (godność, wolność, rozumność) • wymienia kochające go osoby (Boga i konkretnych ludzi) • rozumie, co to znaczy kochać • definiuje pojęcia: powołanie, rodzina, rodzina chrześcijańska • wymienia funkcje i zadania rodziny • wymienia argumenty przemawiające za tym, że człowiek został stworzony jako mężczyzna i kobieta • rozumie, że płciowość jest darem Boga • wymienia patologie płciowości • definiuje pojęcie miłości • wymienia zagrożenia dla miłości małżonków • potrafi odróżnić miłość prawdziwą od pseudomiłości • definiuje pojęcia: małżeństwo, wspólnota • wymienia warunki zawarcia sakramentu małżeństwa • wymienia wykroczenia przeciw godności małżeńskiej (cudzołóstwo, rozwód, kazi-rodztwo, wolny związek, poligamia)	• wymienia rodzaje godności • rozumie, w czym przejawia się miłość Boga do człowieka • rozumie, że katecheza jest przyjęciem Bożej miłości i możliwością odpowiedzi na nią • rozumie, że jednym z istotnych powołań jest powołanie do życia w rodzinie • potrafi opisać podstawowe cechy rodziny chrześcijańskiej • potrafi określić swoje miejsce, rolę i zadania w rodzinie • rozumie wartość płciowości i jej celowość w życiu człowieka • wymienia cechy prawdziwej miłości w aspekcie chrześcijańskim (1 Kor 13,1-13) • wymienia drogi prowadzące do pełniej miłości małżeńskiej • rozumie wartość „węzła małżeńskiego” • rozumie, że małżeństwo jest wspólnotą życia i miłości • rozumie, że podstawą aksjologiczną małżeństwa jest miłość, wierność, odpowiedzialność i nierozzerwalność • rozumie, na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo	• potrafi wykazać różnice między chrześcijańską i współcześnie proponowaną wizją człowieka • potrafi określić rolę i wartość osoby w perspektywie jej powołania do życia wiecznego • potrafi uzasadnić, w czym przejawia się prawdziwa miłość wobec Boga i człowieka • potrafi opisać możliwości odpowiedzi człowieka na miłość Bożą i drugiego człowieka • potrafi scharakteryzować poszczególne funkcje rodziny • potrafi uzasadnić, że płciowość wywiera wpływ na wszystkie sfery osoby ludzkiej, na jedność ciała i duszy • potrafi opisać indywidualne i społeczne konsekwencje patologii płciowości • potrafi scharakteryzować postawy i zachowania zagrażające miłości małżeńskiej • potrafi wykazać wpływ wartości podstawowych na trwałość małżeństwa • potrafi scharakteryzować wykroczenia przeciw godności małżeńskiej • potrafi scharakteryzować sposoby zapobiegania konfliktom	• potrafi wyjaśnić, w czym się wyraża chrześcijańska wizja człowieka • potrafi omówić kierunek personalizmu chrześcijańskiego i wartości decydujące o wielkości człowieka • potrafi scharakteryzować trudności w okazywaniu uczuć lub w ich przyjęciu • potrafi opisać biblijną wizję małżeństwa i rodziny • potrafi krytycznie ocenić obraz „miłości” kreowanej przez media • potrafi scharakteryzować małżeństwo jako wspólnotę życia i miłości • potrafi krytycznie odnieść się do postaw nieprzychylnych nowemu życiu • potrafi uzasadnić, dlaczego dziecko ma prawo do życia w godności i miłości • potrafi scharakteryzować czynniki tworzące Kościół domowy	• potrafi krytycznie odnieść się do poglądów podważających chrześcijańską wizję płciowości

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Na progu małżeństwa i rodziny	•definiuje pojęcie konfliktu •wymienia źródła i skutki konfliktów w rodzinie oraz sposoby ich rozwiązywania •rozumie, że jednym z celów małżeństwa jest płodność •definiuje pojęcie płodności •wymienia zagrożenia godności i wolności dziecka (pornografia, znęcanie się nad dziećmi) •wymienia prawa i obowiązki dziecka w rodzinie i społeczeństwie •definiuje pojęcie Kościoła domowego •wymienia, czynniki tworzące z rodziny Kościół domowy (Eucharystia, wspólne świętowanie, lektura Pisma św., modlitwa) •wymienia metody naturalnego planowania rodziny •definiuje pojęcia: ekologia, antykoncepcja •wymienia zagrożenia płynące z antykoncepcji •definiuje pojęcia: aborcja i środki wczesnoporonne •wymienia środki antykoncepcyjne i wczesnoporonne •rozumie, że człowiek jest osobą od chwili poczęcia •wymienia indywidualne i społeczne konsekwencje aborcji •rozumie, że życie w małżeństwie i rodzinie jest darem z siebie •definiuje pojęcia: rozwód, separacja, orzeczenie o nieważności małżeństwa •wymienia warunki zawarcia sakramentu małżeństwa oraz przeszkody uniemożliwiające jego zawarcie	•rozumie, że dziecko jest darem Boga i owocem ludzkiej miłości •potrafi wyjaśnić, dlaczego dziecko jest bezcennym darem Boga •potrafi właściwie ocenić bezpłodność •wskazuje teksty biblijne i soborowe na temat rodziny •potrafi podać argumenty przemawiające za poszanowaniem osoby •wymienia argumenty za stosowaniem metod naturalnego planowania rodziny •wymienia owoce stosowania naturalnych metod w małżeństwie •potrafi opisać naturalny rytm płodności •potrafi opisać zagrożenia płynące z antykoncepcji •wymienia naukowe i religijne argumenty za poszanowaniem życia •wymienia argumenty przeciw aborcji i środkom wczesnoporonnym •rozumie rozmiar problemu aborcji •wyjaśnia, na czym polega duchowa adopcja dziecka poczętego •pamięta słowa przysięgi małżeńskiej •pamięta, że sakramentu małżeństwa udzielają sobie nawzajem narzeczeni	•potrafi scharakteryzować sposoby rozwiązywania konfliktów w małżeństwie i rodzinie •potrafi opisać postawy rodzicielskie sprzyjające przyjęciu nowego życia •potrafi scharakteryzować wspólnotę rodzinną jako Kościół domowy •wymienia rodzaje manipulacji biomedycznych i potrafi je zdefiniować •scharakteryzuje zagrożenia wynikające z nowoczesnych badań •podaje zagrożenia wynikające z manipulacji genetycznych, biomedycznych itp. •potrafi uzasadnić wartość stosowania metod naturalnych •potrafi opisać argumenty za świętością i nienaruszalnością poczętego życia •potrafi opisać skutki aborcji w wymiarze indywidualnym i społecznym (fizyczne, psychiczne i duchowe) •potrafi uzasadnić potrzebę daru z siebie w ojcostwie i macierzyństwie •potrafi wymieniać owoce duchowej adopcji •potrafi wyjaśnić różnicę między rozwodem cywilnym a orzeczeniem o nieważności małżeństwa	•potrafi umiejscowić metody naturalne w naturze człowieka i Bożym planie •potrafi uzasadnić, dlaczego dziecko wymaga szczególnej opieki ze strony rodziny i społeczeństwa •potrafi scharakteryzować naturalne metody regulacji poczęć •potrafi uzasadnić, że antykoncepcja jest sprzeczna z planem Boga wobec człowieka •potrafi uzasadnić, że antykoncepcja jest sprzeczna z ekologicznym dążeniem człowieka •potrafi przedstawić argumenty przeciw aborcji i środkom wczesnoporonnym •potrafi scharakteryzować warunki i przeszkody do zawarcia małżeństwa •potrafi wykazać słuszność daru z siebie w codziennym życiu •rozumie, że dar z siebie przyczynia się do rozwoju osobowego człowieka •opisuje, jak kształtuje odpowiedzialność za życie dzieci nienarodzonych	•potrafi scharakteryzować stanowisko Kościoła wobec manipulacji biomedycznych

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Życie z ludźmi i wśród ludzi	•definiuje pojęcie praw człowieka •wymienia kategorie (rodzaje) praw •wymienia podstawowe prawa człowieka •wymienia najważniejsze prawa rodziny •definiuje pojęcie pracy i wymienia jej rodzaje •wymienia szanse i zagrożenia dla człowieka, jakie niesie ze sobą rozwój techniki •rozumie zasadę, że nie człowiek służy technice, ale technika człowiekowi •wymienia zasady życia społecznego (dobro wspólne, solidarność, pomocniczość) •wymienia zasady etyczne wpływające na dobrą gospodarkę •definiuje pojęcie dobra wspólnego •potrafi wyjaśnić, jak należy korzystać z posiadanych dóbr •definiuje pojęcie władzy •rozumie rolę władzy jako strażniczki porządku społecznego •definiuje pojęcie kultury i wymienia czynniki, które ją tworzą •wymienia chrześcijańskie aspekty kultury •definiuje pojęcie „kultura wolnego czasu” •wymienia możliwości wykorzystania czasu wolnego w sensowny sposób	•rozumie znaczenie praw człowieka dla rozwoju indywidualnego i społecznego •wymienia i rozumie istotę zagrożeń dla współczesnej rodziny •rozumie cel i wartość ludzkiej pracy •rozumie związek ludzkiej pracy z rozwojem osobowym i społecznym •potrafi scharakteryzować szanse i zagrożenia ze strony współczesnej techniki dla rozwoju człowieka •wskazuje przykłady przestrzegania i nieprzestrzegania zasad życia społecznego •rozumie zasadę „bardziej być niż mieć” •potrafi umotywić swoje zaangażowanie na rzecz dobra wspólnego •rozumie, że władza ma obowiązek odwoływać się do porządku ustanowionego przez Boga •potrafi uzasadnić, kiedy sam ma prawo odmówić posłuszeństwa władzy •potrafi umotywić obowiązek posłuszeństwa wobec władzy •rozumie istotę kultury w rozwoju indywidualnym i społecznym •rozumie, że człowiek jest twórcą i odbiorcą kultury	•potrafi zinterpretować podstawowe prawa człowieka •potrafi uzasadnić potrzebę karty praw rodziny i opisać genezę jej powstania •potrafi scharakteryzować podstawowe prawa rodziny •potrafi uzasadnić, że praca jest dla człowieka, a nie człowiek dla pracy •potrafi wyjaśnić zasadę pierwszeństwa człowieka wobec techniki •potrafi wyjaśnić istotę zasad życia społecznego •rozumie, że podstawą sprawiedliwego ładu własnościowego jest własność prywatna •potrafi wyjaśnić, jak zasada „bardziej być niż mieć” może być realizowana we współczesnych społeczeństwach •potrafi uzasadnić potrzebę czynnego uczestnictwa w życiu publicznym •rozumie, że dobro wspólne zakłada poszanowanie osoby •rozumie, że dobro wspólne domaga się dobrobytu społecznego i rozwoju społeczności •rozumie, że dobro wspólne ma ścisły związek z pokojem (trwałość i bezpieczeństwo) •potrafi wyjaśnić, kiedy władza jest sprawowana w sposób prawowity	•potrafi wykazać związek między prawami człowieka a rozwojem osobowym i społecznym •potrafi odnieść prawa rodziny do rodzin w środowisku lokalnym •potrafi umieścić pracę w perspektywie życia wiecznego •potrafi uzasadnić, że praca stanowi szansę samorealizacji •uzasadni, dlaczego gospodarka i praca zawodowa muszą się kierować zasadami etyki •potrafi omówić zasady etyczne organizujące życie gospodajercze zgodnie z wolą Stwórcy •potrafi omówić przesłania płynące z nauki Kościoła dotyczące kwestii gospodajczych •potrafi wyjaśnić boskie pochodzenie władzy •potrafi wyjaśnić zasadę państwa praworządnego	•potrafi scharakteryzować najważniejsze przesłania encykliki „Laborem exercens” i zaprezentować je klasie

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Miłość i wiara w mo- im życiu (t. 31,36)	- wymienia części i tajemnice różańca - wskazuje teksty biblijne odpowiadające poszczególnym tajemnicom - potrafi modlić się na różańcu - definiuje pojęcia: objawienie i objawienie maryjne - wymienia miejsca i czas objawień maryjnych	- rozumie istotę modlitwy różańcowej - pamięta historię modlitwy różańcowej - pamięta i rozumie treść objawień maryjnych - rozumie indywidualne i społeczne znaczenie tych objawień - wymienia miejsca szczególnej opieki Maryi w najbliższym otoczeniu	- potrafi omówić teksty biblijne, które streszczają poszczególne tajemnice z życia Jezusa i Maryi - potrafi omówić wybrane objawienie maryjne	- potrafi umiejscowić treść tajemnic różańcowych w kontekście współczesnego życia - potrafi scharakteryzować przesłania poszczególnych objawień maryjnych - potrafi opisać indywidualne i społeczne owoce maryjnych objawień	potrafi zrehabilitować rozważanie do wybranej tajemnicy różańcowej

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Życie z ludźmi i wśród ludzi	- wymienia negatywne skutki nieumiejętnego wykorzystania rezerw czasu - definiuje pojęcie kultury życia i kultury śmierci - wymienia źródła zagrożeń dla życia - wskazuje teksty biblijne promujące kulturę życia - wymienia, co sprzyja życiu i co mu zagraża - podaje daty rozpoczęcia i zakończenia pontyfikatu Benedykta XVI	- rozumie istotę czasu wolnego, który jest darem Boga - rozumie, w czym się przejawia kultura życia - potrafi omówić zagrożenia dla życia i wyjaśnić skąd pochodzą - wymienia najważniejsze dokumenty prezentujące jego nauczanie - wymienia podróże apostolskie Benedykta XVI	- potrafi scharakteryzować przykłady typowe dla polskiej kultury - potrafi odróżnić kulturę od subkultury - potrafi scharakteryzować podstawowe wymiary kultury - potrafi omówić możliwości pozytywnego wykorzystania czasu - potrafi scharakteryzować skutki nieumiejętnego wykorzystania rezerw czasu - potrafi omówić czynniki służące kulturze życia - określa główne myśli nauczania Benedykta XVI, skierowanego do młodzieży	- potrafi uzasadnić, że kultura polska, wierna prawdzie i Bogu, zorientowana jest na dobro człowieka - potrafi wyjaśnić duchowy wymiar kultury - potrafi scharakteryzować „pragnienie Boga” zobowiązujące do służby życiu - charakteryzuje tematykę poruszaną w wydanych przez tego papieża dokumentach - omawia, jak wyraża zainteresowanie nauczaniem Benedykta XVI, przeznaczonym dla młodzieży - wskazuje, jak angażuje się w wypełnianie papieskich wskazań dla młodych	potrafi dokonać ewaluacji kultury życia i kultury śmierci

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Miłość i wiara w moim życiu (t. 30-33, 35-38)	• rozumie, że wspólnota parafialna jest podstawową komórką Kościoła powszechnego • wymienia zadania świeckich w Kościele • wymienia grupy i wspólnoty działające w parafii • definiuje pojęcie rekolekcji • podaje miejsce i termin rekolekcji dla maturzystów • wymienia dokumenty konieczne do zawarcia sakramentalnego małżeństwa • zapozna się z protokołem przedślubnym • wymienia wymagania stawiane rodzicom i rodzicom chrześnym • definiuje pojęcia: liturgia, rytuał rodzinny • wymienia ważniejsze wydarzenia i uroczystości świętowane w domu rodzinnym • podaje religijne sposoby ich przeżywania • wymienia wzorce osobowe, które go zachwycają • wymienia cechy, którymi powinien się odznaczać godny naśladowania wzór osobowy • wymienia sakramenty święte • definiuje pojęcie rachunku sumienia • rozumie, na czym polega świętokradstwo podczas spowiedzi	• wymienia osoby odpowiedzialne za poszczególne dziedziny życia parafialnego • rozumie potrzebę i wartość rekolekcji • wymienia obowiązki do wypełnienia podczas rekolekcji (np. przygotowanie śpiewnika, liturgii, harmonogram wspólnych spotkań...) • rozumie rolę funkcjonowania kancelarii parafialnej • wymienia najważniejsze księgi parafialne • potrafi odpowiedzieć na pytania protokołu przedślubnego • potrafi omówić sposoby religijnego przeżywania wydarzeń i uroczystości rodzinnych • rozumie istotę sakramentów w życiu chrześcijanina • wymienia trudności związane z przyjmowaniem sakramentów oraz łaski płynące z przyjęcia poszczególnych sakramentów • wymienia płaszczyzny życia ludzi młodych najbardziej zagrożone grzechem • wymienia wartości rzutujące na trwałość małżeńskiego szczęścia • wymienia przestrzenie realizacji samego siebie	• potrafi określić sposoby zaangażowania się świeckich w parafii • potrafi uzasadnić potrzebę rekolekcji w klasie maturalnej • potrafi wyjaśnić sens zapowiedzi przedślubnych • potrafi umiejscowić wzór osobowy i jego zachowanie w perspektywie życia wiecznego • potrafi odnieść wzorce osobowe do osoby Jezusa Chrystusa • potrafi scharakteryzować poszczególne sakramenty i opisać ich owoce • potrafi scharakteryzować wartości rzutujące na trwałość małżeńskiego szczęścia • potrafi omówić zagrożenia dla życia par małżeńskich • rozumie, że idealnym autorytetem jest dla chrześcijanina Chrystus • rozumie konieczność wyboru w perspektywie szczęśliwej przyszłości • potrafi zredagować wezwania modlitwy dziękczynnej za czas miniony, z prośbą o dobry wybór dalszej drogi życiowej	• potrafi określić zadania poszczególnych grup działających w parafii • potrafi opisać i uzasadnić wymagania stawiane rodzicom i rodzicom chrześnym • potrafi umotywić potrzebę funkcjonowania kancelarii parafialnej • potrafi dokonać oceny wartości prezentowanych przez swojego idola • potrafi scharakteryzować cechy idealnego wzoru osobowego • potrafi scharakteryzować sposoby rozwiązywania trudności związanych z przyjmowaniem sakramentów • potrafi przygotować propozycje pytań do rachunku sumienia • potrafi wyrazić swoje plany na przyszłość i dokonać ich oceny w świetle poznanych prawd Bożych	• potrafi przygotować niedzielą liturgię • potrafi przygotować reklamę rekolekcji maturalnych • potrafi opracować wyznaczone zadanie do spełnienia podczas rekolekcji • z zaangażowaniem włącza się w przygotowanie rekolekcji

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Życ z wiarą w świecie i dla świata	- wymienia osoby fascynujące swoją wiarą (podaje przykłady ludzi świeckich oraz osób duchownych) - rozumie, że Kościół jest organizmem bosko-ludzkim (święty a zarazem grzeszący) - wymienia zagrożenia płynące ze światowego stylu życia (moralny luz, wolne związki, brak odpowiedzialności i szacunku dla życia na każdym jego etapie) - definiuje pojęcia: wojna, konflikt lokalny, konflikt globalny, terroryzm, przemoc, pokój, przenikanie się kultur, pokojowe współistnienie - wymienia wysiłki podejmowane przez Kościół na rzecz pokoju (Asyż – modlitwy o pokój, Światowy Dzień Pokoju, papieskie orędzia o pokoju) - potrafi wskazać przyczyny konfliktów - definiuje pojęcie mediów - wymienia istniejące w Polsce i poza nią katolickie media (radio, telewizja, prasa, internet) - definiuje pojęcie bezrobotnego - wymienia obszary ludzkiej biedy (materialnej i duchowej) - definiuje pojęcia: wróżby, horoskopy, Czciciele Matki Ziemi, Halloween, Tarot, New Age	- podaje sposoby współczesnego przeżywania wiary - rozumie konieczność przebaczenia, ale i skruchy za popełnione zło - dostrzega pozytywny wpływ przeproszenia za winy (Jan Paweł II – Niedziela Przebaczenia, prymas – rok 2000) - rozumie, że Kościół musi być wierny nauczaniu Ewangelii - wymienia wysiłki świeckich na rzecz pokoju – Międzynarodowa Księga Pokoju - wymienia dobro płynące z istnienia mediów katolickich - rozumie istotę działania mediów katolickich - rozumie zapowiedź Jezusa „ubogich zawsze mieć będziecie” - wymienia istotne elementy nauczania Kościoła na temat ludzkiej biedy (SRS) - rozumie, że udział w obrzędach pogańskich jest zagrożeniem dla jego wiary i psychiki - wymienia czynniki decydujące o uciekaniu się do praktyk neopogańskich - wymienia błędne koncepcje osoby Jezusa, odrzucone przez Kościół	- potrafi omówić, na czym polega odnowa w Chrystusie, ukazywana przez ruchy katolickie - potrafi odróżnić błędy pojedynczych osób od działań całego Kościoła - potrafi uzasadnić, że przyznanie się do błędu „oczyszcza pamięć” - potrafi opisać owoce trwania przy Chrystusie w dwóch poprzednich tysiącletniach - potrafi uzasadnić, dlaczego należy zabiegać o pokój - potrafi scharakteryzować papieskie orędzia o pokoju - potrafi scharakteryzować wartości płynące z posiadania mediów katolickich - rozumie potrzebę istnienia instytucji pomagających najuboższym (noclegownie, domy samotnej matki, Caritas, zgromadzenia zakonne z charyzmatem zapobiegania w biedzie) - potrafi uzasadnić, dlaczego nie powinniśmy sięgać do wróżb, horoskopów i magii - wskazuje, w jaki sposób kształtuje swoją wiarę, opierając się na autentycznej nauce Kościoła	- potrafi scharakteryzować formy i miejsce działalności świeckich w Kościele - potrafi krytycznie spojrzeć na ataki wobec Kościoła oskarżanego o błędy i wypaczenia (np. inkwizycja stała się instrumentem politycznym; Pius XII a faszyzm) - potrafi scharakteryzować wartości płynące z Ewangelii dla społeczeństw trzeciego tysiąclecia - potrafi scharakteryzować Międzynarodową Księgę Pokoju - potrafi krytycznie się odnieść do zarzutów wobec katolickich mediów, np. wobec Radia Maryja czy telewizji katolickiej - potrafi opisać negatywne skutki bycia bezrobotnym - potrafi wykazać różnicę między wartościami proponowanymi przez chrześcijaństwo a propozycją neopogaństwa - rozpoznaje we współczesnych nurtach religijnych wpływ dawnych, błędnych koncepcji, odrzuconych przez Kościół. - formułuje argumenty katolickie wobec współczesnych poglądów nawiązujących do doketyzmu, gnozy, manicheizmu, arianizmu, monofizytyzmu, nestorianizmu	potrafi przygotować audycję, stronę internetową, artykuł w duchu chrześcijańskim